

אמר לו, רבי, הרי שנינו שקדש יותר למעלה מקדוש. אם כן, הרי כתוב (ישעיהו ו) קדוש קדוש קדוש ה' צבאות, וזו שלמות הכל? אמר לו, בא וראה, כשמתחברים כחד, כלם נעשים בית אחד, והבית הזה נקרא קדש. הפלל של הכל קדוש, ומשום כן קדש. הוא פלל שהכל נכלל בו. וכשנכללת בישראל האמונה השלמה, הם נקראים קדש, הפלל של הכל, שכתוב קדש ישראל לה'. ומשום כן, ואנשי קדש תהיון לי.

לגיון אחד שאל את רבי אבא ואמר לו, לא כתוב ובשר בשדה טרפה לא תאכלו? ! אם כן, מהו שכתוב (תהלים קיא) טרף נתן ליראיו? טרף נתן לפלבים היה צריך להיות! למה נתן ליראיו? אמר לו, ריקא, האם כתוב טרפה נתן ליראיו? ! טרף כתוב! ואם תאמר, טרף כמו טרפה, נתן ליראיו ודאי, שדבר זה לא נתנו להזהר בו אלא לאותם יראי שמו ויראים ממנו. משום זה דבר זה לא נתן לכם, שהרי ידע שאינכם יראים ממנו ולא שומרים מצוותיו, ומשום דבר זה חמרה של התורה וצריך להזהר בה. נתן ליראיו, נתן ליראיו ודאי, ולא לאחרים. וכל חמרות התורה לא נתנם הקדוש ברוך הוא אלא לאותם יראי חטא, לאותם יראי מצוותיו ולא לכם.

שנה רבי אלעזר, כתוב (קדש ישראל וכתוב ואנשי וכו') ואנשי קדש תהיון לי. מה זה ואנשי, ואחריו קדש? אלא ואנשי קדש ודאי. ששנינו, לא יצאו ישראל לחרות אלא מצד היובל. אחר שיצאו לחרות, לקח אותם היובל הזה בכנפיו, ונקראו אנשים שלו, בניו שלו. וכתוב בו פיובל, (ויקרא כה) יובל היא קדש תהיה לכם, קדש ודאי, לכם ודאי.

אמר ליה רבי, הא תנינן, דקדש, יתיר לעילא מן קדוש. אי הכי, הא כתיב (ישעיהו ו) קדוש קדוש קדוש יי' צבאות, ודא שלימו דכלא. אמר ליה תא חזי, פד מתחברן פחדא, פלהו אתעבידו חד ביתא, והאי ביתא, אקרי קדש. פללא דכלהו קדוש ובגיני כן קדש, הוא כללא, דכלא אתפליל ביה. וישראל פד אתפליל בהו מהימנותא שלימתא קדש אקרון, פללא דכלא, דכתיב קדש ישראל ליי'. ובגיני כן, ואנשי קדש תהיון לי.

לגיון חד שאיל לר' אבא, אמר ליה, לא כתיב ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, אי הכי, מאי דכתיב, (תהלים קיא) טרף נתן ליראיו. טרף נתן לפלבים מיבעי ליה, אמאי נתן ליראיו. אמר ליה, ריקא, מי כתיב טרפה נתן ליראיו, טרף פתיב. ואי תימא, טרף פטרפה. נתן ליראיו ודאי דמלה דא, לא יהביה לאזדהרא ביה, אלא לאינון דחלי שמייה, ודחלין ליה. בגין כן האי מלה לא יהיב לכו, דהא ידע דאתון לא דחלין ליה, ולא נטרין פקודוי, ובגין דהאי מלה חומרא דאורייתא, ובעי לאזדהרא בה, נתן ליראיו, ליראיו ודאי, ולא לאחרי. וכל חומרי דאורייתא, לא יהיב לון קדשא בריהו הוא, אלא לאינון דחלי חטאה, לאינון דחלי פקודוי ולא לכו.

האני רבי אלעזר, פתיב (ס"א קדש ישראל וכתיב ואנשי וכו') ואנשי קדש תהיון לי, מהו ואנשי. ולבתר קדש, אלא ואנשי קדש ודאי. דתנינן, לא נפקו ישראל לחירו, אלא מסטרא דיובלא. בתר דנפקו לחירו, נקיט לון האי יובלא בגדפוי, ואקרון גוברין דיליה. בגין דיליה, וכתיב ביה פיובלא, (ויקרא כה) יובל היא קדש תהיה לכם, קדש ודאי, לכם ודאי.